

ABSTRAKT

Tato rigorózní práce si klade za cíl analyzovat právní úpravu spotřebitelského úvěru s ohledem na současnou rozhodovací praxi soudů v této oblasti a rovněž s ohledem na praxi poskytovatelů úvěrů. Využita je především metoda analytiská, popisná a dále metoda komparativní.

Samotná práce je rozdělena na osm úzce souvisejících kapitol. První tři kapitoly jsou především teoretické a čtenáře práce uvádí do problematiky úvěrového vztahu a ochrany spotřebitele. Důraz je kladen na rozbor ustanovení § 262 odst. 4 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, které funguje jako určité pojítko mezi smlouvou o úvěru jakožto typickým obchodním závazkem a ochranou spotřebitele, kterou český zákonodárce zařazuje zejména do zákona č. 64/1960 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

Kapitola třetí bere v potaz implementaci směrnice 2008/48/ES, která vyústila v přijetí zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon od 1.1.2011 nahradí zákon č. 321/2001 Sb., o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru a o změně zákona č. 64/1986 Sb., ve znění pozdějších předpisů, který je v současné chvíli účinný.

Stěžejní část textu práce tvoří kapitola čtvrtá, která se zabývá samotným procesem kontraktace, čili uzavírání smlouvy, jejími náležitostmi podle obchodního zákoníku, občanského zákoníku i podle původního či nového zákona o spotřebitelském úvěru.

Kapitola pátá je zaměřena na rozbor některých institutů sloužících k zajištění spotřebitelských úvěrů, které jsou v praxi v souvislosti se spotřebitelskými úvěry využívány a především pak na praktické problémy, které s jejich využitím souvisí.

Navazuje část šestá podávající výklad o možných způsobech zániku závazku. Opět je kladen důraz na praktické otázky, avšak v tomto směru upravuje česká právní úprava po implementaci evropských směrnic i možné způsoby zániku závazků, které v praxi příliš často využívány nejsou, neboť běžný spotřebitel s nimi není dostatečně seznámen.

Kapitola sedmá zachycuje sankce za porušení smlouvy ze strany spotřebitele, které jsou poskytovateli úvěrů využívány vedle sankcí plynoucích z konkrétního způsobu zajištění smlouvy. Ve většině případů je dlužník při porušení smlouvy postižen vícero negativními důsledky plynoucími především ze způsobu, jakým je pohledávka zajištěna a téměř bez výjimky je pak věřitelem vznášen požadavek na uhrazení úroků z prodlení, na které vzniká nárok ze smlouvy, či ze zákona.

Osmá kapitola práce se pak zabývá promlčením nároků ze smlouvy o úvěru.

V poslední, deváté kapitole, bych ráda porovnala některé aspekty právní úpravy ochrany spotřebitele v právu českém s právními řády Slovenska, Francie a Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku.

V závěrečné kapitole jsou navrženy některé změny de lege ferenda, ke kterým by českého zákonodárce mohly inspirovat právě i dílčí rozdíly v právní úpravě spotřebitelského úvěru zmíněných zemí.